

Complexnummer: 523356

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Zorgvliet

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

523357, 523358, 523422, 523423,
523424

Woonplaats

Olst

Gemeente

Olst-Wijhe

Provincie

Overijssel

Hoofdadres van hoofdobject

Boxbergerweg 2, 8121 PT Olst

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex:

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde buitenplaats met HOOFDGEBOUW (1), TUIN- EN PARKAANLEG (2), SOKKEL met ZONNEWIJZER (3), BRUG (4), ENSEMBLE van BOERDERIJ met SCHUUR (5).

Ten zuiden van het dorp Olst ligt, grenzend aan de gemeente Diepenveen, de 19de- eeuwse buitenplaats Zorgvliet. Het langgerekte perceel strekt zich uit tussen de Boxbergerweg (west) en een voormalige spoorlijn (oost). De parkaanleg concentreert zich rond het hoofdgebouw, dat zich in het zuidwestelijk deel van het terrein bevindt. De noordelijke strook, alsmede het zuidoostelijke deel van het terrein zijn in gebruik als landbouwgrond. Een fraaie 19de- eeuwse boerderij met schuur en een 20ste-eeuwse landbouwerswoning maken deel uit van het complex. Op de oudste topografische kaart (\pm 1850) is ter plaatse van het tegenwoordige hoofdgebouw reeds een drietal gebouwen aanwezig. Het is echter niet waarschijnlijk dat de huidige eclectische vormgeving van het huis vòòr ca. 1870 tot stand is gekomen. Een gedenksteen aan de voet van het torentje van het huis vermeldt het jaartal 1883. Op grond van deze informatie zou het huidige pand tussen ca. 1870 en 1883 tot stand moeten zijn gekomen op (ongeveer) dezelfde plaats als een oudere voorganger. Mogelijk werd (een deel van) de reeds aanwezige bebouwing verbouwd en uitgebreid tot het tegenwoordige huis. Het huis ligt centraal in een landschapspark dat vermoedelijk deels ouder is dan het hoofdgebouw in zijn huidige gedaante. De karakteristieke landschappelijke vijver in het zuidelijke deel van de aanleg was omstreeks 1850 (Top. Kaart) reeds aanwezig. De voorzijde van het huis is op de

Boxbergerweg geprojecteerd. Vanaf deze weg loopt een lange rechte eikenlaan naar een rond, met grint gedekt voorplein met een centraal grasperk waarop in het midden een hardstenen sokkel met Lodewijk XIV-detaillering is geplaatst. Op de sokkel staat een zonnewijzer. De oprijlaan is van oorsprong een doorgaand pad, dat voorbij het huis in onverharde vorm zijn weg oostwaarts vervolgt, langs de boerderij en de landbouwerswoning tot aan de oostelijke grens van het terrein. De landschappelijke tuin- en parkaanleg rond het huis wordt gekenmerkt door open en gesloten partijen. Ten zuiden van het huis een verdiept aangelegde vijver in landschappelijke stijl, aan drie zijden omsloten door parkbos. Rond de vijver slingerpaden, waarvandaan mooie doorzichten op het huis en over de vijver. Achter het huis een moestuin met koude bakken en een boomgaard, omsloten door een oude beukenhaag.

Voor de bescherming van ondergeschikt belang zijn:

- De tuinmanswoning achter het hoofdgebouw, daterend uit de jaren '50 van de 20ste eeuw;
- De oostelijk gelegen landbouwerswoning, daterend uit de 20ste eeuw.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS ZORGVLIET is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorische waarde:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de eclectische vormgeving van het hoofdgebouw;
- vanwege de tuin- en parkaanleg in landschappelijke stijl, welke in fasen tot stand is gekomen;
- vanwege de ensemblewaarde.

Monumentnummer*: 523357

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 juni 2004
Kadaster deel/nr: 12488/76

Complexnummer

523356

Complexnaam

Zorgvliet

Woonplaats*

Olst

Gemeente*

Olst-Wijhe

Provincie*

Overijssel

Straat*

Boxbergerweg

Nr*

2

Toev.*

Postcode*

8121 PT

Woonplaats*

Olst

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Olst

Sectie*

E

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

2893

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDGEBOUW (Zorgvliet).

Huis Zorgvliet stamt in zijn huidige gedaante uit de jaren '70 of '80 van de 19de eeuw. Aan het tegenwoordige pand ligt mogelijk een ouder pand ten grondslag. Het rood bakstenen gebouw in eclectische stijl is samengesteld uit drie, bouwvolumes van verschillende hoogte en afmeting. De detaillering van de verschillende bouwvolumes is op elkaar afgestemd: rondom een hoge natuurstenen plint, wit geschilderde speklagen ter hoogte van de tussendorpels van de vensters, een geprofileerde waterlijst tussen begane grond en eerste verdieping, boven vensters en deuren wit geschilderde segmentboogvormige ontlastingsbogen met rustica-effect en aanzet- en sluitstenen in de vorm van diamantknoppen. De daken zijn gedekt met leien. Het blokvormige hoofdvolume bestaat uit twee bouwlagen en een zolder onder een omlappend schilddak. Linksvoor (noordwest) bevindt zich een overhoeks geplaatste toren op vierkante grondslag bestaande uit drie bouwlagen onder een tentdak. Linksachter (noordoost) bevindt zich tussen de linker zijgevel van het hoofdvolume en de achterzijde van de toren een aanbouw bestaande uit één bouwlaag onder een plat dak (zonder leien). Ten zuiden en ten oosten van het huis aansluitend aan de gevels een verhoogd aangelegd terras. Tot omstreeks de jaren '50 van de 20ste eeuw sloot op de zuidelijke zijgevel een houten serre/veranda aan. De voorzijde van het pand is voorzien van een (thans) excentrisch geplaatste middenrisaliet welke wordt afgesloten met een trapgevel. Op de begane grond is de middenpartij driezijdig uitgebouwd ten behoeve van een ingangspartij, bereikbaar via een natuurstenen trap van drie treden en bestaande uit een dubbele openslaande deur met bovenlicht. Boven deze driezijdige uitbouw een balkon, dat vanaf de verdieping bereikbaar is door een dubbele openslaande deur met bovenlicht (glas met kleine roedenverdeling). Ter hoogte van het dak een meerruitsvenster. Links van de middenpartij, alsmede links en rechts van de voordeur, T-vensters; rechts van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

middenpartij brede gekoppelde vensters in een wit geschilderde omlijsting. De rechter zijgevel (zuid) is omstreeks de jaren '50 van de 20ste eeuw op de begane grond voorzien van een driezijdig uitgebouwde erker met grote glaspartijen. Deze ingreep heeft de oorspronkelijke vormgeving van het gebouw in belangrijke mate aangetast en is voor de bescherming van ondergeschikt belang. Op de verdieping twee T-vensters in wit geschilderde omlijsting. Op het dak een kapel met getrapte bekroning en een meerruitsvenster. Aan de achterzijde op de begane grond twee toegangsdeuren; links een dubbele openslaande deur met bovenlicht welke uitkomt op het verhoogde terras en rechts een opgeklampte deur vooraf gegaan door een gemetselde stoep van vijf treden welke toegang geeft tot de bijkeuken; links van de terrasdeuren een dichtgemetselde vensternis; tussen deze nis en de bijkeukendeur het keukenvenster, een driestrooms venster met bovenlicht en dubbele openslaande ramen. Op de verdieping vier T-vensters. In het dakschild rechts twee dakvensters. De linkerzijgevel wordt op het niveau van de begane grond gevormd door de meerhoekige lage aanbouw waarin twee T-vensters. Op de verdieping bevinden zich in de gevel van het hoofdvolume een dichtgemetseld venster en een T-venster. De toren is op de begane grond en eerste verdieping voorzien van T-vensters en op de tweede verdieping van een gekoppeld venster bestaande uit twee hoge, smalle, flauw getoogde kleine ramen onder een wit geschilderde decoratieve streklaag. De vensters op de verdiepingen liggen in een verdiept veld.

Omstreeks de jaren '50 van de 20ste eeuw hebben er zowel in- als extern enkele vrij ingrijpende veranderingen plaats gevonden. Aan de buitenzijde verdwenen onder meer luiken, een deel van de pinakels en de serre/veranda aan de zuidzijde van het huis. Intern werd op de begane grond in het zuidelijke deel van het huis de ensuite-verbinding tussen voor- en achterkamer doorgebroken, werden de plafonds vernieuwd en werd bovengenoemde erker van grote glaspartijen voorzien om een beter uitzicht op de vijver te hebben. De plattegrond en indeling van de rest van het pand zijn vrij gaaf bewaard gebleven.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Zorgvliet) is van algemeen belang:

- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de nagenoeg oorspronkelijke plattegrond en indeling;
- als representatief voorbeeld van een 19de- eeuws landhuis in eclectische stijl;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen het landschapspark;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Monumentnummer*: 523358

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 juni 2004
Kadaster deel/nr: 12488/76

Complexnummer

523356

Complexnaam

Zorgvliet

*Woonplaats**

Olst

*Gemeente**

Olst-Wijhe

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Boxbergerweg

*Nr**

2

*Toev.**

*Postcode**

8121 PT

*Woonplaats**

Olst

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Olst

*Sectie**

E

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2893

Olst

E

3455

Olst

E

2016

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG.

Het langgerekte perceel van de buitenplaats strekt zich uit tussen de Boxbergerweg (west) en een voormalige spoorlijn (oost). Van west naar oost wordt het terrein doorsneden door een oud, onverhard pad, dat tussen de Boxbergerweg en het hoofdgebouw in gebruik is genomen als (verharde) oprijlaan met eiken aan weerszijden. Voorbij het huis leidt het pad oostwaarts als onverharde weg langs de bij het landgoed behorende boerderij en landbouwerswoning tot aan de oostelijke grens van het terrein. De noordelijke strook, alsmede het zuidoostelijke deel van het terrein zijn in gebruik als landbouwgrond. Noordwestelijk (aan de Boxbergerweg) ligt een weide met boomgroep, die als landelijk-landschappelijke open ruimte een onderdeel vormt van diverse doorzichten vanuit het huis en vanaf de weg. De landschappelijke parkaanleg concentreert zich rond het hoofdgebouw, dat zich zuidwestelijk van de oprijlaan bevindt. De karakteristieke landschappelijke vijver in het zuidelijke deel van de aanleg was omstreeks 1850 (Top. Kaart) reeds aanwezig, wat betekent dat de aanleg deels ouder is dan het huis in zijn huidige gedaante (1870-1883). De voorzijde van het huis is op de Boxbergerweg geprojecteerd. Voor het huis, aan de noordzijde grenzend aan de oprijlaan, ligt een ronde oprit. Deze is met grint gedekt en voorzien van een centraal grasperk waarop in het midden een hardstenen sokkel met Lodewijk XIV-detaillering is geplaatst. Op de sokkel een zonnewijzer. Het park kenmerkt zich door open en gesloten partijen op geaccidenteerd terrein, die het kader vormen van diverse doorzichten vanuit het huis in het park (met name op de vijverpartij) en van doorzichten vanuit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het park op het huis, de vijver en de omringende landbouwgronden. Aan de voorzijde van het huis, evenals aan de rechterzijde, open partijen in de vorm van uitgestrekte gazons omsloten door een gevarieerde samenstelling van boom-, en heestergroepen (waaronder exoten en rododendrons) en parkbos. In het met gras begroeide terrein voor het huis een ronde poel. Ten zuiden van het huis bovengenoemde fraaie vijver: de verdiept aangelegde waterpartij heeft globaal de vorm van een langgerekte stemvork, waarvan de beide tanden oostwaarts geprojecteerd zijn. Vanuit het huis is er een vrij gezicht op de aan drie zijden door parkbos omsloten vijver. Rond de vijver wandelingen met fraaie doorzichten. Eén van de paden voert door middel van een decoratieve houten brug over de waterpartij heen. Achter het huis een moestuin met koude bakken en een boomgaard, omsloten door een oude beukenhaag. Ten noordoosten van het huis een fraai ensemble van een boerderij met schuur, dat in de aanleg een bijzondere decoratieve waarde vertegenwoordigt. Het park bevat nog veel van de oorspronkelijke houtopstand: eik, beuk, rododendrons, exoten.

Waardering

De TUIN- EN PARKAANLEG is van algemeen belang:

- als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een park waarin verschillende fasen van de landschapsstijl herkenbaar zijn;
- vanwege de omhaagde moestuin/boomgaard met koude bakken;
- vanwege de fraaie vijverpartij in landschappelijke stijl;
- vanwege de oprijlaan met oude eiken;
- vanwege het wandelbos rond de vijver met deels oorspronkelijke houtopstand ;
- vanwege de visueel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 523422

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 juni 2004
Kadaster deel/nr: 12488/76

Complexnummer

523356

Complexnaam

Zorgvliet

*Woonplaats**

Olst

*Gemeente**

Olst-Wijhe

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Boxbergerweg

*Nr**

2

*Toev.**

*Postcode**

8121 PT

*Woonplaats**

Olst

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Olst

*Sectie**

E

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2893

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 3: SOKKEL met ZONNEWIJZER.

Het middelpunt van de ronde oprit voor het huis wordt gemarkeerd door een rond grasperk met in het midden een sokkel met zonnwijzer. De natuurstenen sokkel is voorzien van een karakteristieke gesneden Lodewijk XIV-detaillering en dateert mogelijk uit de eerste helft van de 18de eeuw. De zonnwijzer is van latere datum.

Waardering

De SOKKEL met ZONNEWIJZER is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de kenmerkende vormgeving;
- vanwege de kenmerkende locatie centraal op het voorplein/de oprit;
- als karakteristiek en decoratief onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Zonnwijzer

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 523423

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 juni 2004
Kadaster deel/nr: 12488/76

Complexnummer

523356

Complexnaam

Zorgvliet

*Woonplaats**

Olst

*Gemeente**

Olst-Wijhe

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Boxbergerweg

*Nr**

2

*Toev.**

*Postcode**

8121 PT

*Woonplaats**

Olst

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Olst

*Sectie**

E

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2893

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 4: BRUG.

Ter hoogte van het hoofdgebouw worden de beide oevers van de vijver met elkaar verbonden middels een smalle houten loopbrug, waarvan de decoratieve vormgeving in hoge mate bepaald wordt door het diagonale lattenwerk tussen de brugleuning en het brugdek. De vormgeving van de brug gaat vermoedelijk terug tot de tweede helft van de 19de eeuw.

Waardering

De BRUG is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de bijzondere, decoratieve vormgeving;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 523424

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 juni 2004
Kadaster deel/nr: 12488/76

Complexnummer

523356

Complexnaam

Zorgvliet

*Woonplaats**

Olst

*Gemeente**

Olst-Wijhe

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Boxbergerweg

*Nr**

10

*Toev.**

*Postcode**

8121 PT

*Woonplaats**

Olst

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Olst

*Sectie**

E

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3455

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: ENSEMBLE van BOERDERIJ met SCHUUR.

Ten noordoosten van het hoofdgebouw ligt een fraai 19de-eeuws ensemble van een boerderij met schuur. De voorzijde (west) van de dwarshuisboerderij wordt gevormd door een wit gepleisterd woonhuis, voorzien van empirevensters (deels met luiken), onder een schilddak van gesmoorde Hollandse pannen. Achter het voorhuis (oost) een rietgedekte, uit rode baksteen opgetrokken bedrijfsruimte, waarvan de gevels voorzien zijn van staldeuren en -vensters en waarvan de symmetrische eindgevel bovendien een centrale dubbele inrijdeur heeft, geflankeerd door ronde vensters met kruisvormige roedenverdeling. Op enkele passen ten zuiden van de boerderij een rood bakstenen schuur op rechthoekige grondslag onder een afgewolfd zadeldak gedekt met rode Hollandse pannen. In de westelijke eindgevel centraal een rond venster met kruisvormige roedenverdeling, links daarvan een toegangsdeur; in de oostelijke eindgevel een dubbele inrijdeur geflankeerd door stalramen; in de zijgevels staldeuren en -vensters.

Waardering

Het ENSEMBLE van BOERDERIJ en SCHUUR is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde, decoratieve vormgeving;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie